Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 120. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 31-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 31, 1979 No. 120. VOL. LXXXVI

МІСЯЦІ ТРАВЕНЬ І ЧЕРВЕНЬ — ЦЕ МІСЯЦІ ЗБІРКИ НА ФОНД СКВУ

Ню Йорк, Н.Й. (УККА). — Екзекутива УККА пригадує, що вже традиційно від декількох літ українська громада у Вільному Світі переводить збірки на фонд бюджету СКВУ, на його всесторонню працю. Така збірка переводиться і в цьому році. І в тій цілі проголошено заклик в переконанню, що кожний своєю пожертвою допоможе Президії СКВУ виконати наложену на неї III-тім Конгресом СКВУ працю.

У днях від 23-го до 26-го листопада 1978 р. відбувся в Ню Йорку Третій Світовий Конгрес Вільних Українців. У ньому взяли участь 507 умандатованих делегатів українських крайових, міжкрайових і світових централь і надбудов з майже двох десятків вільних країн чотирьох континентів та 212 зареєстрованих гостей з Европи, Канади і ЗСА.

У влаштованих з нагоди і в рамках Конгресу імпрезах взяло участь: у великому концерті в Карнегі Гол 3,000 осіб, у Конгресовому Бенкеті 1,200 осіб, у політичній маніфестації вулицями Ню Йорку під гаслом „За Деколонізацію СССР" 8,000 осіб, у цьому велика кількість молоді.

III-тій Конгрес закінчився в дусі СКВУ однодушним схваленням резолюцій, та вибором нових Керівних Органів на 5-ти річну Каденцію. Одностайно рішено скріпити в майбутньому дальшу мобілізацію і консолідацію духових сил і матеріяльних ресурсів українців у Вільному Світі для допомоги українському народові на рідних землях в його змаганнях до волі і незалежности України.

Надзвичайно важке і загрозливе положення української нації в її боротьбі проти насильної русифікації накладає на українську еміграцію відповідальний перед Богом і історією обов'язок допомогти українському народові в його боротьбі.

Пожертвою на Фонд СКВУ в часі збіркової акції в місяцях травні і червні, українці в країнах поселення допоможуть Секретаріятові реалізувати завдання доручені йому III-тім Конгресом.

СОВЄТИ ГОТОВІ ЗВІЛЬНИТИ ЩАРАНСЬКОГО Й ІНШИХ В'ЯЗНІВ

Москва. — Пресові агентства, покликаючись на достовірні дисидентські джерела інформують, що Совєтський Союз готовий звільнити з ув'язнення відомого жидівського активіста Анатолія Щаранського, засудженого московським судом на 13 років ув'язнення за дисидентську діяльність, антисовєтську активність і нібито за співпрацю з американською розвідкою. Між іншими в'язнями, які правдоподібно будуть звільнені, згадуються такі імена як Владімір Слєпак, Йозеф Менделевіч, Юрій Фйодоров, Олекса Мурженко, Іда Нудель. Інших в'язнів в інформації не згадується.

Дисидентські джерела стверджують, що ці звільнення мають за завдання злагіднити настанову американських законодавців до договору САЛТ II, підготовити ґрунт для надання американським урядом упривілейованого статусу в торговельних справах для Совєтського Союзу і створити сприятливий клімат для зустрічі президента Джіммі Картера з Леонідом Брежнєвим у Відні.

Немає, очевидно, жадного підтвердження цієї вістки з боку совєтського уряду і Державного департаменту ЗСА. Речник дисидентів в Москві Лев Ульяновскі заявив кореспондентам, що вістка походить від Алексєя Шібаєва, голови Центральної Ради для закордонної торгівлі, який у розмові з австралійським представником Робертом Гавком натякнув на таку можливість. Гавк перебував у Москві з офіційною візитою, метою якої було пожвавити торгівлю між Австралією і СССР. В інформації не згадується часу коли Щаранський й інші мали б бути звільнені.

Дипломати в Москві кажуть, що інформація появилася якраз напередодні зустрічі Картера з Брежнєвим у Відні і після заяви президента Картера, що він плянує звернутися до Конгресу про упривілейований статус в торговельних справах для СССР, бо, мовляв, еміграційна політика Совєтського Союзу набагато покращала.

Ульяновскі погоджуєть-

(Закінчення на стор. 4)

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ В. МОРОЗА З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ У ВИПАНІ

Д-р Люба Дзінгала вітає Валентина Мороза біля церкви св. Івана у Виппані. *(Світлина: Діяна Курилко)*

Виппані, Н. Дж. (Є.Ф-ко). — У п'ятницю, 25-го травня ц. р., Відділ Українського Конгресового Комітету Америки на повіт Морріс влаштував зустріч Валентина Мороза з українською громадою цього повіту та інших місцевостей.

ПРИЇЗД ДО ЦЕРКВИ

Біля української католицької церкви св. Івана в Виппані привітали Валентина Мороза Христя Балинська і Тарас Федоренко, учні Школи Українознавства ім. Лесі Українки, д-р Люба Дзінгала, голова Відділу СУА в Виппані, традиційним хлібом і сіллю, а інж. Микола Григорович від Відділу УККА повіту Морріс.

Присутніми під час привітання В. Мороза були пластуни зі Станиці Ньюарку та інших місцевостей.

На сходах церкви вітав В. Мороза о. О. Панасюк, парох української католицької церкви св. Івана. Він же відправив молебень за присутнього В. Мороза та його звільнення. це символічно пов'язувалося з Соборною молитвою за звільнен-

(Закінчення на стор. 4)

Є. ПРОНЮКОВІ ЗАГРОЖУЄ СМЕРТЬ, О. БЕРДНИК І Ю. БАДЗЬО В СЛІДЧОМУ ІЗОЛЯТОРІ КГБ У КИЄВІ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Потрібна негайна і широка кампанія на оборону Євгена Пронюка, який перебуває в Пермському таборі ВС 389/36. Згідно з одержаними інформаціями, Пронюк дуже важко хворіє туберкульозою і йому загрожує смерть

Юрій Бадзьо

У листопаді 1973 року Пронюка засудили в Києві на 7 років ув'язнення (у таборі суворого режиму) і 5 років заслання, у спільній справі з В. Лісовим і І. Семенюком. Під час його арешту на вулиці Києва в липні 1972 року в нього наче б то знайшли 70 примірників листа, написаного ним і Василем Лісовим, до ЦК КПУ, в якому вони протестували проти арештів в січні 1972 року і русифікації в Україні. Перед арештом Пронюк працював в Інституті філософії АН УССР.

Адреса табору, в якому перебуває Є. Пронюк: 618810 Пермская обл., Чусовский р-н, ст. Всесвятская, учр. ВС 389/36.

Олесь Бердник тепер перебуває в слідчому ізоляторі КГБ в Києві. Його арештували 6 березня ц.р. на вулиці, після того, як він вийшов з будинку Спілки письменників України в Києві.

Юрій Бадзьо, якого арештували в Києві 23 квітня ц.р., про що вже інформовано раніше, перебуває теж у слідчому ізоляторі КГБ в Києві.

Продовжується натиск на Миколу Руденка в Мордовському таборі, щоб зламати його психічно. Йому підсувають різні брехливі вістки про його дружину та друзів.

У самвидаві поширюється 15-сторінкова довідка про суд над Йосифом Зісельсом, справу якого було розглядати на касаційному суді 29 травня ц.р. Зісельс був арештований 8 грудня 1978 року і засуджений 5 квітня 1979 року на 3 роки ув'язнення. Його обвинувачували за статтею 187 1 КК УССР (поширення і виготовлення наклепницьких документів на совєтський державний і суспільний лад). У довідці є повний перебіг суду, останнє слово Зісельса на суді, враження дружини Зісельса, Ірини, про суд п.н. „Аплодисменти за пропусками" і її звернення до „Всіх, кому дорогі добро і справедливість" в обороні її чоловіка. Це звернення, датоване 5 квітня ц.р., Ірина Зісель закінчує так: „Сьогодні судили не тільки мого мужа. Судили всіх, кому дорогі добро і справедливість. Я закликаю чесних людей всього світу включитися активно в боротьбу проти брехні і насилля, щоб унеможливити політичні і психіятричні репресії".

У половині травня органи КГБ провели численні обшуки у мешканців Києва. Як причину цього називають загальне піднесення серед населення з приводу виступів Валентина Мороза на Заході, про які стало відомо з закордонних радіопередач. Обшук переведено м.ін. у квартирі Бориса Антоненка-Давидовича.

ВІДБУВСЯ IX ВЕЛИКИЙ ЗБІР УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ, ОБРАНО НОВИЙ ПРОВІД ОУН

Микола Плав'юк, голова ПУН-у

Д-р Яків Маковецький

(Інформаційне Бюро ПУН). У днях від 24 до 27 травня 1979 року відбувся в ЗСА IX Великий Збір Українських Націоналістів при участи делегатів з країн Европи, Північноамериканського та Південноамериканського континентів.

IX ВЗУН обрав новий Провід Українських Націоналістів, який очолює Микола Плав'юк. У зв'язку з його обов'язками в СКВУ, до виконування своїх обов'язків у ПУН він приступить після закінчення його каденції президента СКВУ. До того часу Організацію керуватиме Президія на чолі з д-ром Яковом Маковецьким.

Цей Збір був пов'язаний зі святкуванням 50-річчя створення Організації Українських Націоналістів і це надало йому особливо врочистого характеру. Виголошені на IX ВЗУН доповіді були присвячені з одного боку історичним подіям, пов'язаним з постанням ОУН та її революційно- визвольною діяльністю, а з другого — аналізі сучасного становища в Україні й діяльности сил спротиву, як і тим завданням, що стоять перед Націоналістичним Рухом в обличчі сучасного становища в Україні.

IX ВЗУН одобрив дотеперішнє становище проводу Українських Націоналістів на відтинку заходів у справі консолідації Українських політичних сил на чужині. Він з приємністю також ствердив, що повна консолідація українського громадського життя на чужині, досягнена на III СКВУ, сприяє активізації дій нашої організованої спільноти для посилення допомоги рухові спротиву в Україні. IX ВЗУН розглянув можливості участи молодого покоління в діяльності на міжнародному відтинку і схвалив у цій справі ряд постанов.

IX ВЗУН ствердив, що ідейні заложення Українського Націоналістичного Руху впродовж 50-річного існування ОУН виявили свою незламну живучість та актуальність і є сьогодні й далі головним рушієм мобілізації українських народних мас, що в майбутньому приведе до революційного зриву, в союзі з визвольними силами інших поневолених Москвою народів, і повалення совєтсько-російської імперії й постання Української самостійної Соборної Держави.

У неділю, 27 травня, відбулося в Бавнд Бруку посвячення пам'ятника на могилі Голови ПУН сл. п. Олега Штуля-Ждановича, що його довершив Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Марко, в асисті духовенства та при численній участи делегатів IX ВЗУН і українського громадянства.

В УКРАЇНІ ПОЯВИВСЯ СТАТИСТИЧНИЙ ЗБІРНИК ПРО ...НЕСТАТИСТИЧНІ ДАНІ

Київ. — Київська „Радянська Україна" інформує, що з видавництва „Статистика" вийшов статистичний збірник підготовлений ЦСУ СССР. Збірник „Діти в СРСР" присвячено Міжнародному Рокові Дитини — і в ньому є матеріяли про родину, виховання і навчання підростаючого покоління, про охорону здоров'я матері і дитини, дані про мережу і контингенти денних загальноосвітніх шкіл, дошкільних, дитячих позашкільних і лікувальних профілактичних закладів та про розвиток фізкультури та спорту.

Картер висловив переконання про скорий приїзд родин звільнених дисидентів

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, виступаючи на пресовій конференції у вівторок, 29-го травня, між іншим, висловив переконання, що уряд Совєтського Союзу внедовзі дасть дозвіл на виїзд родинам тих дисидентів, які 27-го квітня ц. р. були виміняні за двох совєтських шпигунів Вальдіга Енгера і Рудольфа Чернаєва. Як відомо, у згаданій групі дисидентів були: Александер Гінзбург, Валентин Мороз, пастор Георгій Вінс, Едвард Кузнєцов і Марк Димшіц. Президент підкреслив, що є певні припізнення у цій справі, а навіть переслідування родин колишніх політичних в'язнів, але йому не відомо чи це переслідування зумисне, чи воно сталося через „совєтську бюрократичну систему". „Совєти погодилися випустити родини п'ятьох дисидентів без проволоки", — заявив Президент кореспондентам і ще раз висловив переконання, що ця справа напевно буде позитивно полагоджена.

Висловлюючись до іншої справи, а саме до пропозицій про звільнення чергових 12-ох дисидентів, між якими мав би бути Анатолій Щаранський, президент Картер сказав, що йому покищо нічого не відомо про такі звільнення, але було б добре, якщо б ця вістка була правдива.

Ще перед пресовою конференцією Президента речник Державного департаменту Томас Рестон також оптимістично висловився про приїзд родин названих п'ятьох дисидентів, заявляючи, що ця справа буде полагоджена совєтським урядом позитивно.

У цю суботу — Конференція в десятиріччя смерти проф. Романа Смаль-Стоцького

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка та Український Конгресовий Комітет Америки влаштовують у суботу, 2-го червня ц.р., Конференцію присвячену сл.п. проф. Р. Смаль-Стоцькому в десятиріччя його смерти. Програма Конференції: Відкриття — проф. Ярослав Падох, голова НТШ; „Р. Смаль-Стоцький, як учений" — проф. Василь Лев, голова Філологічної секції НТШ; „Р. Смаль-Стоцький, як державний муж і дипломат" — проф. Л. Добрянський, голова УККА; „Р. Смаль-Стоцький, як довголітній голова НТШ" — проф. М. Чировський.

Конференція відбудеться в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк. Початок в 4-ій годині по полудні.

Совєтські чинники перестерігають ЗСА перед відкиненням договору САЛТ II

Вашінгтон. — Якщо американський Конгрес відмовиться ратифікувати американсько-совєтський договір про обмеження стратегічної атомової зброї, т.зв. САЛТ II, це може мати дуже некорисний вплив на співпрацю між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом, — заявив совєтський експерт американських справ Георгій А. Арбатов, директор Інституту для розгляду проблем ЗСА і Канади. Виступаючи на телевізійному інтерв'ю, Арбатов заявив, що відкинення договору, який був вислідом переговорів трьох урядів ЗСА, може вкінці розсердити також росіян. „Наші люди можуть прийти до переконання, що не можливо вести серйозних переговорів з американцями і що вони не є поважними партнерами", — заявив Арбатов на телевізійній програмі „Проблеми і відповіді". Він додав, що розпочаті нові переговори про цю саму справу було б дуже трудно, а то й неможливо.

Президент Джіммі Картер змагається в Сенаті за ратифікацію договору, яку він і генеральний секретар ЦК КПСС та голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв плянують підписати у Відні в часі їхньої зустрічі в днях від 15-18-го червня ц.р. Політичні спостерігачі покищо поділені думками відносно шансів ратифікації договору в Сенаті.

Папа Іван Павло II найменував 14 кардиналів, в тому двох поляків

Ватикан. — У суботу, 26-го травня, Папа Іван Павло II найменував 14 нових кардиналів, в тому шістьох італійців і двох поляків. Серед тих останніх є архиєпископ Францішек Мачарскі, наслідник теперішнього Папи на краківському престолі в Польщі. Крім того Папа найменував секретно — „в серці" — ще одного кардинала, правдоподібно одного з єпископів Литви.

Як цього можна було сподіватися, Папа підніс до сану кардинала архиєпископа Агостіно Касаролі, новонайменованого секретаря стану Ватикану. Крім нього до колегії кардиналів увійде ще п'ять італійців: Джузеппе Капріо, Марко Се, Егано Ріґі-Лямбертіні, Ернесто Чіварді й Альберто Баллестреро.

Серед інших найменованих кардиналів є: Джеральд Еммет Картер з Торонто, Канада, Ернесто Коррініо Агумада з Мехіко, Джозеф-Марі Трін Ван Кан з Ганою, В'єтнам, Джозеф Асаджіро Сатовакі з Нагасакі, Японія, Роже Ечеґарай з Франції, Томас О'Фейч з Ірляндії і Владислав Рубін, польський архиєпископ, який проживає постійно у Ватикані. Церемонії інсталяції відбудуться 30-го червня ц.р.

Не зважаючи на нові найменування, число управнених до голосування кардиналів фактично зменшиться до 120, бо 14 з них мають понад 80 років життя, а 15-му сповниться 80 років ще перед 30-им червня ц.р. Згідно зі зарядженням покійного Папи Павла VI, кардинали, які переступили 80-ий рік життя, не мають права брати участи у виборі нового Папи, али виконувати будь-які урядові обов'язки.

ГРЕЦІЯ СТАЛА ДЕСЯТИМ ЧЛЕНОМ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ

Атени, Греція. — Пресові агентства інформують, що Греція офіційно стала членом Европейської Економічної Спільноти, коли в понеділок, 28-го травня ц.р., прем'єр-міністер Греції Константин Караманліс підписав в імені грецького уряду офіційні документи. Представники Греції назвали підписання документів „історичною хвилиною", яка завершує довгий процес не тільки духової, але також економічної злуки Греції з європейськими країнами. Европейський Економічний Союз, як відомо, засновано в 1958 році з метою поширення торгівлі між поодинокими европейськими країнами, знесення мит, внормування транспорту і продуктивности сільського господарства тощо. Загально сподіваються, що Греція, приступивши до Союзу, зможе багато скористати, зокрема поправиться життьовий стандарт населення у зв'язку з ширшим обміном сільсько-господарськими продуктами, але натомість грецька індустрія може потерпіти неуспіхи, бо вона, в порівнянні з індустріями багатьох европейських держав, дуже відстає.

Договір, підписаний Грецією в понеділок, запевняє інтеграцію цієї країни в Европейську Економічну Спільноту до 1981 року, тобто після того як цей договір ратифікують парляменти поодиноких европейських держав, членів

(Закінчення на стор. 4)

ВАЛЕНТИН МОРОЗ ОДЕРЖИТЬ ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ ВІД СТЕЙТОВОГО КОЛЕДЖУ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як уже інформовано, Валентин Мороз одержить почесний докторат від Стейтового коледжу в Джерзі Сіті під час градуаційних церемоній в неділю, 3-го червня ц. р. У пресовому повідомленні коледжу сказано, що крім В. Мороза будуть відзначені почесними докторатами д-р Роберт Вілсон, фізик по професії, який в 1978 році здобув нагороду Нобеля, і Реймонд Брови, адвокат по професії, відомий із своїх виступів в обороні прав людини. Початок церемонії запляновний на 11 год. вранці. На випадок дощу церемонія відбудеться в понеділок, 4-го червня, в цій самій годині. Після градуаційної церемонії в 12.15 по пол. відбудеться пресова конференція в кімнаті ч. 405 в „Ірвін Лайбрарі"

Почесні докторати вручить Герман Суенголц голова ради директорів Стейтового коледжу в Джерзі Сіті, і його президент д-р Вілліям Максвелл. В. Мороз, д-р Вілсон і Р. Брови промовлятимуть коротко до 648 градуантів, їхніх родин та запрошених гостей.

До пресового повідомлення коледжу долучені обширні біографічні дані про Мороза, д-ра Вілсона й Брова. Валентин Мороз, сказано в повідомленні, це передусім оборонець людських і національних прав українців та інших народів СССР. Мороза названо „провідною особистістю українського національного руху". Повідомлення закінчується твердженням, що Мороз має намір співпрацювати з американськими науковцями у справлюванні фальшивих інформацій про Україну, що їх поширюють совєти та які продістались до американських підручників і наукових публікацій.

СПУ закликає літераторів — вихованців „наймолодших радянських людей" — до подвоєння зусиль

Київ. — У Києві, як інформує „Літературна Україна", відбулося спільне засідання комісій критики і теорії літератури та дитячої літератури Спілки Письменників України (СПУ), на якому обговорювано три видання щорічника „Література. Діти. Час", що вийшов з в-ва „Веселка". Після обговорення змісту і тем річника головуючий засіданням І. Зуб заявив, що видно, що критика була „активна" і працювала над якістю цього річника, бо в ньому є „кращі" матеріяли, але — він рівночасно висловив застереження, що для поліпшення цього щорічника — ще „треба докласти чимало зусиль усім літераторам і видавцям, які присвятили себе вихованню наймолодшого покоління радянських людей".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Еспанська демократія загрожена

Світова преса недавно поінформувала, що еспанська Соціялістична партія — друга з черги політична сила у здемократизованій Еспанії, яка після смерти диктатора Франка тількищо почала упорядковувати свої державні справи шляхом вільних демократичних виборів, — розкололася на дві фракції: централістичну, з Філіпом Гонзалесом на чолі, і ліву, яка нібито, бажає присвятити більше уваги „зберіганню доктринальної чистоти".

Численні політичні аналітики обережно висловлюють думку, що поділ у Соціялістичній партії,який,як відомо, наступив під час багатолюдного конгресу, у якому взяло участь 1,018 делегатів, може нанести великої шкоди молодій демократичній системі Еспанії і може навіть скерувати політику країни на інші рейки. Ці ж аналітики звертають увагу, що ліву фракцію тепер використовуватиме, хоч чисельно мала, але організаційно добре здисциплінована Комуністична партія, на чолі якої стоїть Сантіяго Каррільйо, щоб таким способом змонтувати бльок проти типерішнього прем'єр-міністра Адольфа Суареза і його партії центру, яка тепер є фактичним виконавцем влади, спільно з кількома дрібними ліберальними партіями. Не виключено, що до „зберігання доктринальної чистоти" захоче прилучитися також Москва, не зважаючи на її „війну" з Каррільйом, який був одним із творців т. зв. еврокомунізму і критиком внутрішньої і закордонної політики комуно-московської імперії. Москва все ще вважає себе „центром" світового комуністичного руху. Існує також можливість, що кремлівські диктитори захочуть використати „чистих" еспанських марксистів для створення другої Комуністичної партії, яка була б вірна Москві, щоб таким чином підірвати авторитет Каррілья і зламати спротив тих прозахідних марксистів, які гостро критикують соціялізм совєтського зразку і оспорюють доцільність існування совєтського типу соціялістичної системи в країнах Східньої Европи.

Існують ще деякі надії серед багатьох провідних еспанських соціялістів, що справу розколу можна поладнати на надзвичайному конґресі, що його підготовляє п'ятичленна комісія і який мав би відбутися в найближчих шістьох місяцях. Провідний актив партії однак побоюється, що до з'єднання соціялістів вже не дійде, а тоді велика частина членства попаде під впливи скрайньолівих елементів, зрадикалізується і спричиниться до гострого двоподілу еспанського політичного світу, який, після довготриваючої диктатури, прийняття конституції і після останніх парляментарних виборів в березні ц. р. вступив на правильний демократичний шлях керівництва державою. Дехто навіть надіявся, що за певний час в Еспанії може витворитися двопартійна, подібна до американської, демократична система, з провідником центру Суаресом з однієї сторони і 37-річним соціялістом Філіпе Ґонзалесом, з другої. Такого розвитку подій, очевидно, не бажала собі Москва і місцеві скрайньоліві та комуністичні елементи. Тому вони все змагали до витворення такої атмосфери, у якій консервативні, чи краще кажучи, центрові партії, зударялися б з лівими, у тому випадку з соціялістами, які є другою політичною силою в Еспанії. З цієї боротьби, напруження, гострої дискусії на сторінках преси, передвиборчих змагань зможе тільки скористати Москва та її вислужники за кордоном.

Тому треба надіятися, що переможе здоровий глузд і еспанці не дадуть себе спровокувати. Треба, очевидно, зрезигнувати із соціялізму совєтського зразку і перенаголошування марксизму, як, зрештою, це дораджує робити Філіпе Ґонзалес, бо Захід сьогодні, навіть в опінії Мілована Джіласа, стоїть куди ближче до здійснення багатьох суто соціялістичних ідеалів, ніж комуно-московська імперія і східньоевропейські режими.

Оксана Бризгун-Соколик

ЩЕ ПРО МІЖНАРОДНИЙ РІК ДИТИНИ

[1]

У грудні 1976 року Об'єднані Нації вирішили назвати 1979 рік — Міжнародним Роком Дитини з нагоди 20-ліття проголошення Хартії Прав Дитини в 1959 році. У Міжнародному Році Дитини уряди, установи та одиниці в цілому світі мали б провірити спеціяльно потреби, права й проблеми дітей.

Двадцять років тому в 1959 році, Об'єднані Нації прийняли декларацію про права дитини: ... „Кожна дитина має право мати спеціяльну охорону закону та засобів, що давали б їй нагоду та належні обставини для фізичного, етичного, морального та духового розвитку на здорових суспільно-громадських засадах пошани гідности та свободи..."

Вік дитини означено від немовляти до закінчення 18-го року життя. Світ свідомий того, що сьогоднішнє немовля, дитина, буде завтра громадянином і можливо провідником держави. Тож від нас залежить, як ми виховаємо нове покоління, заплязавтра. Держави світу, народи з уваги на свої майбутні покоління, запляНували акції не на один рік, а на дві декади. Себто аж до 2,000 року! Сьогодні, із 151 націй приналежних до Об'єднаних Націй, вже понад 100 націй зголосило свою співучасть у цій акції.

Канада покликала в липні 1978 року окрему комісію для переведення програми Міжнародного Року Дитини. Для праці цієї комісії призначено один мільйон долярів. Завданням комісії є накреслювати різні проєкти та давати напрям проєктам, що їх заініціювали організації, церкви та одиниці. Канадська комісія старається звернути увагу суспільства в кожному місяці на іншу проблему — наприклад: Дитина і забава, дитина як особа, дитина як сусід. Місяць грудень присвячений темі — дитина в родині, суспільстві, на цілому світі.

У Канаді можна навіть дістати з Оттави фінансову підтримку на проєкти, якщо вони входять у рамки трьох категорій: проєкти виконані дітьми; проєкт, який популяризує оборону прав дитини; проєкт про дитину — головно в засобах комунікації.

У липні 1978 СФУЖО і Секретаріят СКВУ покликали до життя Українську Світову Комісію Світового Року Дитини, до якої увійшли представники українських центральних виховних організацій.

Першою працею комісії було створення Крайових Комітетів Міжнародного Року дитини. Комітети почали працю під спільним гаслом „Дитина скарб нації". Делегати організацій на III-му Конгресі СКВУ в листопаді м. р. заявили свою поставу до Українського Року Дитини, коли в першому пункті резолюцій Конгресу поставили оборону української дитини поруч оборони України.

Розгляньмо ж спільно проблему української дитини сьогодні. Перш за все можемо зробити поділ на три групи, залежно від місця проживання української родини — української дитини: це дитина в Україні і в цілому Совєтському Союзі; це дитина в країнах низького життьового стандарту, малих фінансових можливостей; — це дитина на північно-американському континенті.

Дитина в Україні є клясичним прикладом того, що хоча представники Совєтського Союзу теж підписали декларацію прав дитини, але її цілковито іґнорують. Декларація вимагає, щоб кожна дитина в світі, без огляду на різниці, такі, як раса, кольор шкіри, стать, мова, релігія, політичні й інші переконання, національне, або соціяльне походження, власність майна, народження і інші статуси, була управнена, вона і її родина користувалися усіма правами цієї Декларації. Дитина має своє ім'я, національність, соціяльне забезпечення, лікування, змогу розвитку в атмосфері любови. Тому не вільно відокремлювати дитини від матері, хіба у конечних випадках, батьки повинні дати дитині виховання і освіту.

А от кілька прикладів: голод в Україні в 1922 році, коли мільйони голодуючих вмирали, а смертність дітей поміж голодуючими була 50-70 відсотків. Подібна пропорція була і в роках голоду в 1932-33 роках. А ще був голод в 1946-47 роках! Подивімся на мільйони безпритульних дітей, дітей заарештованих, чи вивезених батьків. Їх або брутально винищували, або виховували в домах безпритульних на яничар або злодіїв. А скільки немовлят, дітей загинуло у вагонах з голоду та спраги, чи замерзло в зимі, під час вивозу населення Східніх Земель України на Сибір...

[Продовження буде]

Я. Гайвас

З ІСТОРИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

[1]

I

Поет писав, що дива ходять також по континентах. До таких див XX століття наші наслідники запишуть єгипетсько-ізраїльський мирний договір. Сталося щось зовсім несподіване. Після чотирьох воєн на протязі 30 років, безконечних спорів, взаємних обвинувачень і голосних погроз „скинути в море", „змести з лиця землі, щоб і сліду не стало" Ізраїль і Єгипет підписали сепаратний мирний договір, коли в пам'ятний листопадовий день 1977 року президент Єгипту Анвар ель-Садат приземлився на летовищі в Єрусалимі, стався злам, якого завернути не можна було. Тільки смерть Садата могла зупинити розвиток подій по тій лінії, по якій вони мусіли дійти до мирного договору. Або президент Садат осмішився б, що зовсім непродумано і безпідставно, ось так з якоїсь небувалої фантазії, вибрався в таку подорож.

Одні без міри радувалися, інші так само лютували, але всі відчували, що стався перелім, який мусить принести величезні зміни. Може він довести до великих обосторонніх успіхів, якщо причасним до нього стане талантів, візії і твердости,або так загострити перманентну на тому обширі кризу, що тільки брутальна сила розв'яже її.

Арабсько-ізраїльський вузол такий затиснений існуючими конфліктами і пристрастями, що тільки направду великі пляни, майже пророча візія і найглибша віра в свою правоту можуть розв'язати, — чи властиво покищо не повністю розв'язати, а штовхнути розвиток подій до майбутнього неминучого успіху. Ізраїльсько-єгипетський сепаратний мир, — бо таким він є без огляду на повінь слів, якими затушковують це — є той зворотний пункт, від якого події в тому просторі підуть у зовсім новому напрямку. Якось так зложилося, що коли в ЗСА президентом є державний муж, що большевикам у лице говорить про пошанування прав одиниці, а неділями читає біблію і проповідує слово Боже у своїй церкві, в Єгипті президентом є революційний діяч, вояк і великий візіонер, в Ізраїлю до влади прийшов довголітній в'язень большевицьких тюрем і концтаборів, підпільник і безстрашний капітан Іргун Цвай Леумі (Національної Військової Організації). Кожен з цих трьох людей, у таких різних країнах з такими іншими національними цілями, знайшли спільну мову і, не зважаючи на найбільший можливий спротив, всупереч усім дотеперішнім невдачам, взялися погодити непогоджувальне.

II

Старий і розхитаний автобус в Ізраїлю — головний засіб комунікації зі скрипом пнявся по кам'янистій дорозі вгору у напрямі сирійського міста Кунейтра на височині Голян Кунейтра — убоге прикордонне місто Сирії на височині, якій Бог поскупив усім, але за те винагородив її камінням і скалами — у висліді 6-денної війни в червні 1967 впало в руки Ізраїлю. Сьогодні воно зруйноване й опущене знов у Сирії, як вислід „літаючої дипломатії" колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера.

Дорога з Яффи через Назарет, Тиберію, берегами озера Галилеї, як і все в Ізраїлю, святій землі для стількох людей нашої плянети і колиски трьох головних вір у єдиного Бога, особливі. Місто за містом, якщо це називати містами, імена річок і озер знайомі ще з дитячих літ. Властне від них, від історії Старого Завіту, ми почали науку історії світу: ось тут на цьому місці сходилися апостоли, а тут на великій галяві Христос виголосив славну проповідь на горі, а ось тут накормив тисячі кількома буханцями хліба, а опісля ось тут у низу на березі Йордану каплиця, де Іван хрестив його... Не вірите? Але мільйони людей протягом сотень і тисяч років вірили і на цій вірі виросла найвища культура на землі, з тією вірою людина жила, трудилася і вмирала, здобувала нові світи, творила міста і держави, карбувала сторінки історії і творила життя, яке закінчиться тільки з кінцем нашої плянети...

В автобусі кожне місце зайняте й подорожні намагаються не опустити ні одного слова нашого провідника, не поминути ні одного придорожнього каменя, про який згадує він. А він — учений історик і археолог для відпруження, яким насичена атмосфера нашого автобусу, переплітає свої оповідання легкими жартами, натяками, історичними анекдотами. Найбільше дісталося Ґольді Меїр, яка тоді була прем'єр-міністром.

Попри дорогу трапляються зруйновані будинки, з біди аж чорні оселі, в травах серед всюдиприсутніх камінюк, пасуться вівці і кози, а часом видно воєнні городки, в яких зі щілин прозирають холодні дула гармат і цівки кулеметів, бойові вози в готовості. Все те таке спокійне, як бюрова рутина, але хвилина і воно може дихнути залізом і вогнем.

Цією дорогою протягом довгих, довгих віків проходило багато наших знайомих, — розказує провідник. — Нею йшов Савло зі своїм плем'ям, може тисячу років пізніше Олександер, учень Аристотеля, якого історія назвала Великим, після нього могутній римський імператор Тит зі своїм батьком, а ще тисячу років пізніше Ґодфрей з Буйону зі своїм братом Болдуїном і хитрий монах з Нормандії, Арнульф; ще сімсот років після них Наполеон зі своїми легіонами... Ходив цією дорогою також Христос... А тепер на цій дорозі зустрінете частенько на мотоциклі нашого одноокого Моше Даяна...

Професор-провідник закінчив спокійно без зворушення,на час замовк, щоб кожному дати змогу заглибитися у свої ремінісценції, пов'язати почуте в один ланцюг безперервного людського життя, людських надій і дерзань та на кінець людської смерти в цьому закутку нашої землі.

(Продовження буде)

М. Яременко

ПРИГОДА ЗІ „СВОБОДОЮ"!

Поспіх перед святами вплинув на розподіл мого часу і я залишився позаду з читанням нашого щоденника „Свобода". І тому, коли дружина авторитетно заявила про те, що їдемо на дві-три години до Йорктавну, місце біля 30 миль на захід від Чікаґо, на посвяточну випродаж, то я з місця погодився, надіючись використати цей час на читання кількох чисел „Свободи", що лежали купкою на столі.

Прибувши до комплексу забудовань різних крамниць, я негайно вибрав собі місце на лавці та розклавши газети, почав читати від найстаршого числа, а англомовний додаток поклав на кінці лавки. Прочитавши наперед зазначені статті, я став читати дописи з життя наших громад. По якомусь часі прийшов 15-16-річний юнак із книжкою під пахвою і сів на кінці лавки, смакуючи морозиво, а з'ївши його став неохоче перегортати сторінки книжки. Виглядало, що його спіткала та сама долю, що й мене, лише з однією різницею, я хотів читати, а він тільки прогайновував час. До речі, він був гарно зачесаний і на свій вік охайно одягнений. Коли я перелистував сторінки та міняв числа газети, — завважив, що хлопець із великим зацікавленням стежить за мною.

Та ось прийшла моя дружина, і поклавши якийсь пакунок біля мене, заявила, що іде в протилежний бік, так що я маю доволі часу до читання! Хлопець прислухувався нашій розмові і на обличчі в нього появився вираз, по якому можна було догадатись, що він нас розуміє.

Я довго не думаючи, взяв „Український тижневик" і заявив: „Молодий чоловіче, хочеш переглянути ці газети, прошу!". Хлопець здивовано подивився на мене, і всміхнувшись погодився: „Добре". Він може біля 20 хвилин переглядав три числа цього англомовного додатку, а потім чемно поклавши, подякував. А потім, я узявши „Свободу", сказав: „Я не даю тобі цієї газети, бо ти, напевно, не зможеш її читати!" І тут сталося те, що я сподівався, — він став відповідати ломаною українською мовою, ставлячи неправильно наголоси на словах: „О! є! Я мозу цитати „Свободу"!" „Звідки ти вмієш говорити і читати по-українському, — я поспитав. „Я родивсь в Чікаґо, — відповідає, — мої родичі українці, я ходив до школи св. Миколая та був „олтар-бой". „Де ви тепер живете?" — питаюсь. Хлопець продовжує: „Мій тато помер, а мама вийшла заміж другий раз і мешкаємо пару миль звідси і не маю нагоди говорити українською мовою".

„Пішли, Джеррі!" — сказала п'яти чи шістьрічна дівчинка, яка підбігши, взяла його за руку. Хлопець встав, а я відрухово подав йому всі числа „Свободи", сказавши: „Бери, прочитаєш ти і твоя мати!" Він помахом руки попрощався і відійшов, а я залишившись без тих газет, задумався.

Та не проминуло і п'яти хвилин, як мій молодий знайомий підійшов до мене і поклав всі числа на лавку. А потім, глянувши на мене, додав: „Мій нерідний батько не любить, коли я щось про Україну читаю". „А хто твій батько?" — питаюся. „Амерікан-рашен", — відповів хлопець і швидко зник між натовпом покупців.

Тут всі коментарі зайві! Мені стало шкода цього молодого українського хлопця, мати якого вийшла заміж за неприхильного до українства росіянина, а він рад-не-рад мусить покутувати. І з тієї днини, кожного разу, коли я проходжу біля лавки, де щоденник „Свобода" начебто відшукав цього молодого українського юнака, поглядаю навколо з надією, що може його знову побачу. Дивно, але маю передчуття, що при першій нагоді він повернеться до свого рідного кореня — до українства!

Ганна Черінь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

(10)

Ближче до серця

Марез ввімкнула стереофонічний апарат в нашім автобусі, й повільно наростаючи, хвилюючі грецькі мелодії закрутили нас у швидкім танечнім вирі. Повз нас бігли пальми, кущі, заквітчані синіми й рожевими клематісами. Люди сиділи на стільчиках у ресторанчиках і кав'ярнях, пили газову воду й вино, а закуски щось не видно. Тут добровільно сидять на дієті, бо бідні. Але гуляти люблять, бо брак їжі надолужують піснями, танцями, дружніми розмовами й жартами. Ми спинилися біля одного з таких кафе-ресторанів і спостерігали церемонію биття тарілок, відому в Америці з таких фільмів, як „Зорба-ди-ґрік". Танцюра саме розвивав темп, і для заохочення йому під ноги кинули вже щосту тарілку. Служник без ніяких емоцій ходив з віником і підмітав черепки.

— Марез, де вони стільки тарілок беруть? Хто хоче за те все платити?

— Це тарілки не справжні, а дуже тоненькі й дешеві. Їх, сідаючи за стіл, замовляють разом із вином чи стравою. Звичайно, і на це треба гроші, й не всі можуть собі дозволити бити посуд.

Без пригод доїхали в Атени. Надиво наш готель „Маратон" виявився не на передмісті, а в центрі, недалеко славної „Синтагми" (Площі Конституції). Правда готель [illegible] з „витребеньками", але власник був [illegible] чим міг: обмінював гроші [illegible] рахувань, продавав нам поштові марки. А купити марку в Европі не так легко. Звичайно, як і в цілім світі, поштові марки є на пошті. Але нічого іншого не доводиться шукати так трудно, як тієї пошти. Скрізь її запроторювали у такий куток, що його ніхто нам не ладен показати. На щастя, марки продаються й у інших місцях, а саме, сказала нам наша всевідаюча Марез, у Франції їх треба шукати в тих крамницях, де написано „ТАБАС" (Тютюн). Якраз напала на нас охота писати картки в Італії — можливо, мальовничі руїни тому причина. Де ж вони в Італії? У Франції я хоч могла спитатися, а що робити в Італії, де мої недостатні знання тутешньої мови пригнітили мене малощо не до почуття меншевартости. Гордість не дозволяла мені, як сказав дорогий наш Понеділок, „виглуплюватись", тож я послала на те чоловіка:

— Йди й запитайся ти. Тепер твоя черга.

Він і пішов. Зайшов у книгарню, вибрав наймолодшу продавчиню й почав підбирати „італійські" слова:

— Сіньйорина, постічіо картіні!

Дівчина засміялась, але нічого не второпала. Мій чоловік показав їй тоді поштову картку. Дівчина подала йому пакет із італійськими краєвидами. Степан знаками став малювати на картці марку. Дівчина те зрозуміла, бо була, нівроку, тямуща, і сказала одне слово:

— Табако.

— Степан теж зрозумів і подякував: „Граціє!"

Як марка по-грецьки, я так і не знаю, бо, кажу ж, наш власник готелю купував їх для нас на пошті (або в крамниці з тютюном?!), та ще й пильнував, щоб марки були з гарними малюнками.

Наша кімната була на третьому поверсі, непогана, але без ванни,тільки з „дощиком". Ми любимо дощик,але біда в тім, що не було ніякої куртини. Зате був стільчик: належало на нього сісти, взяти в руки рурку з дощиком і обливатися, та вважати, щоб дощ не пішов на постіль. На нашім поверсі була комірка для служниць, і там вони сиділи від ранку до ночі на підлозі. Коли б ми не проходили, вони були там, проводжаючи нас своїми чорними грецькими очима. Одного разу Степан завважив фонтан з холодною водою, також чомусь захований у комірці, й пішов туди напитися води. Служниці скочили з місця й підбігли подивитися, що він там робить, але не сказали ні слова. Чи їм було звелено стежити за гістьми?..

В кімнаті є радіо, що виграє грецькі варіянти американських „років" і частенько нас трактує мелодіями з „Зорби".

Сніданок о сьомій годині ранку, а вставати не дуже хочеться. То доводиться робити так: спершу якось дійти до їдальні, поснідати, а тоді прокинутись. А о 9-ій год. від'їжджаємо на прогулянку по Атенах. В автобусі ми сідаємо коло Боба Нілсена, бібліотекаря з Конгресової бібліотеки. Крім професії, нас єднала ще й лінгвістична жилка. Боб, правда, встиг „підкуватися" перед вакаціями: підучив мови всіх трьох країн, включно з грецькою, що для американців є символом („It's Greek to me"). А я дала слово собі і моєму чоловікові перед вакаціями закінчити свій віршований роман „Слова", працю мого життя, що після доброго початку була застрягла на півдорозі й мучила мене вже багато літ. Так от, я таки завершили цю працю — два дні перед від'їздом. Ми не встигли цієї події навіть відсвяткувати, валізи були спаковані як попало, а завчити кілька речень по-італійськи чи по-грецьки також не встигли. Написи гарними, близькими до нашої кирилиці літерами милували моє око, і я більше дивилася на вивіски, ніж на краєвиди, старалася розібрати значення слів. А це було неважко, бо всі ми знаємо силу грецьких слів, тільки несвідомі того. „Автокінете" — говорить мені одна вивіска. Ну, звичайно ж, „кінетична енергія". „Авто" — „сам". Самохід. Автомобіль. „Бібліотека".

„Акрополіс" — „високе місто". „Еклезія" — церква. Навіть „евхаристо" — „дякую", таке важке для наших туристів, не важче для українців, що трохи знають Службу Божу й ту частину її, де приноситься подяка Господеві, евхаристія, „калі", таке звичне в грецькій говірці, знане нам із слів „каліграфія"! А більшість наших імен, що перейшли до нас із Греції разом із християнством! Мій чоловік Степан — „вінок", а зять Василь — „цар", а я сама й моя дочка не грецькі маємо імена, хоч тлумачать їх порізному... Треба б нам більше свого триматися, своїх гарних імен: Мирослав, Надія, Богдан, Любов, Лада...

Греків не видно за туристами. Хоч у Атенах скупчилось біля третини всього населення, вулиці заповнені різним людом, що різко виділяється серед аборигенів. Греків, власне, побачите найбільше в крамничках, де вони заробляють гроші продажем сувенірів. У каварнях сидять здебільша чоловіки й молоді дівчата, а жінки по тридцяти роках ходять в темних халамидах, завинені в темні хустки й без жадних фарб.

За сніданком ми завважили, що мармелядка й інші харчі тут смачніші, ніж у Франції та Італії.

— Бо греки не досить багаті, щоб ужити штучні домішки.

— Але молоко штучне, порошкове.

— Бо вони забідні, щоб протримати корову.

— Еге ж, вони самі хочуть їсти те, що дали б корові!

— Може, ці жарти кому й смішні, але, на жаль, так воно й є. Тільки одна п'ята території придатна для рільництва; дощів мало, річки висихають, віють посушні вітри. Навіть море, що обціловує цю країну, не обдаровує її досить рибою. Проте, греки — одвічні мореплавці, їхні кораблі обслуговують цілий світ. Фльота, звичайно, в руках таких великих маґнатів, як родини Ніархоса й Онассіса. Вони володіють цілими островами, а більшість населення бідує, проте приймає своє становище як приречення й намагається тішитись тим, що є.

— Калімера, — вітаємось до наших прибиральниць, і у відповідь отримуємо аж чотири вдячних калімери, по дві від кожної.

В лоббі зустріли двох веселих македонців: Івана й Дімітра. З ними порозумітись було легше, ніж із греками. На даху нашого готелю, звідки чудово видно місто, попросили двох фінів зфотаграфувати нас і після кількох слів із ними встановили, що маємо спільного знайомого, Суло Мононена, що колись працював у моїй бібліотеці, а тепер живе в Фінляндії, в місті Сало (теж гарна українська назва. Суло живе в Сало!). В автобусі якраз є місце біля Боба Нілсена. Добре, не треба буде кричати через ввесь автобус, як зрозумієш якийсь напис або грецьке слово. Боб по-товариському ділить зі мною заздалегідь вивчені „грекизми" й тішиться, що я їх швидко підхоплюю.

(Продовження буде)

Венс плянує уступити з посту державного секретаря в 1980 році

Рим, Італія. — Державний секретар ЗСА Сайрус Венс, який спершу твердив, що він служитиме на цьому пості тільки на протязі чотирьох років, підтвердив це становище у неділю, 27-го травня, під час подорожі з Близького Сходу до Риму.

С. Венс заявив представникам преси, що без уваги на це, чи президент Джіммі Картер буде переобраний в 1980 році, чи ні, він уступить зі становища державного секретаря. „Після чотирьох років на цьому пості, — сказав Венс, — людина перемучується, тратить свіжість думання і уяву. Після чотирьох років слід відступити становище іншій людині".

Крім Венса, секретар скарбу Майкел Блументол вже раніше заявив, що він також плянує уступити зі свого посту, а генеральний прокуратор Ґріффін Белл задумує зрезиґнувати ще цього літа.

Постова місія деканату Нової Англії

Цьогорічні Збори й Місія Деканату Нової Англії відбулися у неділю, 11-го і в понеділок, 12-го березня, у Бостоні, Массачуссетс, у парафії св. ап. Андрія Первозванного. Була це Неділя Православія, день — у якому обходиться перемогу шанування образів у Православній Церкві. Увечері 11-го березня відбулася Соборна Вечеря, яку відслужили: митр. прот. о. М. Чернявський, прот. о. М. Пахолок (господар), прот. о. М. Горошко, прот. о. А. Джейкобс і о. Д. Мамчур. Церква була переповнена молящими. Під час відправи гарно співав хор під дириґуванням А. Прухницького. Виголошено дві проповіді: українською мовою о. М. Чернявський, англійською — о. М. Горошко.

Опісля відбулася вечеря, що її приготовили парафіяльні Сестриці, після якої духовенство пішло до церкви, щоб відбути свою Сповідь.

Відтак у домі о. настоятеля відбулися Деканальні Збори, які пройшли в сумному настрої, бо на них не був присутнім декан, який був хворим. Зборами провадив о. М. Чернявський.

Наступного дня, тобто в понеділок, у 8-ій год. ранку почалася Сповідь присутніх парафіян, а після Сповіді св. Літургія.

Опісля усі зійшли до парафіяльної залі, де відбувся сніданок. Подякувавши настоятелеві і сестрицтву, парафіяни пішли до дому, а священики поїхали відвідати свого недужого декана. Була це для нього і його родини приємна несподіванка.

Дещо обговоривши, після перекуски всі пішли до церкви, щоб помолитися за здоров'я декана і його родини. Відтак, розпрощавшись, всі повернулися додому.

о. Мамчур

КОМУНІКАТ
ГОЛОВНОЇ УПРАВИ Т-ВА „БОЙКІВЩИНА" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

У „Вістях з Головної Управи" („Літопис Бойківщини" ч. 40) було проголошено, що 4-ий З'їзд Товариства „Бойківщина" відбудеться на Союзівці 29 і 30-го вересня ц.р. Однак з огляду на ювілейні торжества в пошану блаженнішого Патріярха Кир Йосифа, які будуть у днях 22-24 вересня ц.р. в Римі, Головна Управа на засіданні 21-го квітня, вирішила заповіджений З'їзд Бойківщини перенести на другий, а це є — 1980 рік, на 26 до 28-го вересня там же. З'їзд цей відбуватиметься під гаслом „За деколонізацію Совєтського Союзу"!

Головна Управа закликає земляків із Бойківщини взяти якнайчисленішу участь у вересні ц.р. в святкуваннях у честь Патріярха кир Йосифа в Римі.

Інформуємо краянів, що майже всі матеріяли до „Монографії" вже зібрані і що вирішено цього року приступити до її друку. Визначні учені і знавці Бойківщини опрацювали для „Монографії" ряд цінних оригінальних праць. У тій книзі будуть, між іншим, поміщені такі матеріяли: з археології, історії, географії, музики, мистецтва Бойківщини, як теж з виробництва, звичаїв, традицій, рівнож про говірку, ношу бойківського племени. Ціна „Монографії" в передплаті 20 долярів. Після появи — книжка буде дорожча. Замовляти її можна в Головній Управі, залучуючи чека.

Пригадуємо, що десять років тому ми видали книгу „Літературна Бойківщина" під редакцією д-ра Василя Луцева, що її ще можна дістати в Т-ві „Бойківщина" в ціні 10 долярів.

Як відомо при Головній Управі є Музей Бойківщини , який має чимало цінних експонатів. У реєстраційній книзі записано 1,325 чисел. Хто має якісь пам'ятки з Бойківщини, хай перешле їх для збереження до Музею.

Товариство „Бойківщина" вже одинадцятий рік видає друком піврічник „Літопис Бойківщини", досі якого вийшло 29 чисел. За оцінкою наукових чинників це найкращий реґіональний журнал. Річна передплата цього журналу 6 долярів. Хто його ще немає, хай замовить собі в канцелярії Головної Управи, 2,222 Брандивайн вулиця, Філядельфія, Па. 19130, ЗСА. тел.: (215) 567-3186.

Давно вже ініційована блаженнішим Патріярхом кир Йосифом книга „Мистецтво Бойківської Архітектури" готова до друку. Професор Всеволод Кармазин-Каковський, який прибув минулого року до Риму з Румунії, вже викінчив усі матеріяли до цієї книги. Сподіємось, що ще цього року вона вийде з друку. Головна Управа нашого Товариства передала майже всі потрібні матеріяли і ілюстрації до книги, та зібрала майже дві тисячі долярів на її видання. Тому, що кошти видання дуже великі, кожен хто ще не склав пожертви на ту книгу, повинен зробити це якнайскорше, висилаючи свій даток на адресу Головної Управи.

Відомий в Америці маляр Франк Височанський, народжений у ЗСА, син бл.п. Йосифа Височанського іміґранта з Висоцька Вижнього Турчанського повіту на Бойківщині, мав минулого місяця виставку своїх малярських і різьбарських мистецьких творів в Інституті Бальча у Філядельфії. Із тієї нагоди Головна Управа зустрінулася із мистцем.

У днях 31 березня і 1-го квітня ц.р. Головна Управа враз із Курсами Народного Мистецтва при Окружній Управі СУА, влаштувала у Філядельфії „Показ Народної Ноші" відомої колекції Анни Кульчицької з Чікаго, членкині Управи Відділу Т-ва „Бойківщина" — Чікаго. Обидва вечори були дуже вдатні, їх накрутив Олександер Соловій на кольоровий звуковий фільм, а відтак їх передавано на телебаченні.

Головна Управа
Т-ва „Бойківщина"

голова: адв. Мирон Утриско
секретар: Софія Коморовська

Замість квітів на могилу

бл. п. дир. Володимира Назаревича

Батька Дорогої Христини,
складаю 50.00 долярів

на фонд Українських Студій у Гарварді.

Ірена СУШКІВ

ПОДЯКА

В пам'ять

о. ЮРІЯ КІКТИ

колишнього душпастиря в Ярославі і в Лежайську, на західнім пограниччі Перемиської епархії, який помер 9-го березня 1979 р. і похований у Кривотулах, Івано-Франківської области, вплатили пожертви на видання реґіонального Збірника „Ярославщина і Засяння":

Брати Покійного: мґр Микола, д-р Теодор і Степан Кікти — 500 дол.; Степан Ґрох з Едмонтону 100 дол.; Василь і Марія Криси з Клівленду 50 дол.; Олександер і Ірина Коженьовські з Філядельфії — 50 дол.;

По 25 дол. — О. Аронець з Едмонтону, Т. Борис і Р. Данилевич з Парми та з Чікаґо: д-р П. і В. Виґінні, мґр Б. і О. Гайдуки, М. Голань, В. і О. Ґлови, З. Дзядик, Р. Дзядик, С. і Е. Мерзи, М. і Б. Ожґи, В. і І. Притоцькі, А. і Т. Струци, В. і С. Щебльовські;

По 20 дол. — проф. П. і Н. Бачинські та Г. Бойко з Денверу, О. і А. Заяці та В. і М. Чижики з Чікаґо, Я. Хоростіль з Торонта;

По 15 дол. — р. Кишакевич з Чікаґо, мґр В. Колінко з Філядельфії;

По 10 дол. — мґр А. Гладилович і І. Гладилович з Монтреалю, М. і В. Кавки з Філядельфії, інж. А. Качор з Вінніпеґу, О. Ковальська з Клівленду, І. і А. Струци з Чікаґо, М. Яворська з Парми;

По 5 дол. — мґр О. і Д. Городиські з Чікаґо, В. і І. Салуки з Парми.

Разом на цей фонд від 36 осіб одержано 1270 дол. Всім жертводавцям щиру подяку опубліковує —

Президія Реґіонального Об'єднання „Ярославщина та окраїни Засяння"

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 27-го травня 1979 року, в Ірвінґтоні, Н. Дж., упокоївся в Бозі на 66-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО І БРАТ

бл. п.

АНТОН СЕНИШИН

нар. в Липиці Горішній, пов. Рогатин, Україна.

ПАРАСТАС в середу, 30-го травня 1979 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Ірвінґтон, Н. Дж.

ПОХОРОН в четвер, 31-го травня 1979 р., о год. 9-ій ранку до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на цвинтар Gate of Heaven, E. Hanover, N.J.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
сини:
ВЛАДЕК з дружиною ЛІДОЮ
ЕДВАРД з дружиною ХРИСТИНОЮ і дітьми МАЙКОМ і ІРЕНОЮ
ЧЕСЛАВ з дружиною БАРБАРОЮ і дітьми МАЙКОМ і ДАНОЮ
ЕВГЕН з дружиною РАБІН і дітьми ЕВГЕНОМ і ЛІСОЮ
сестра — МАРІЯ
і брат — ВАСИЛЬ в Україні

Д-р ТОМА ВОРОБЕЦЬ,
бувший Голова Українського Червоного Хреста
складає

50.00 дол. на Українську Санітарну Харитативну Службу в Мюнхені і
50.00 дол. на Український Конґресовий Комітет Америки

замість квітів на свіжу могилу

сл. п. проф. Івана Вовчука,

бувшого місто-голови Українського Червоного Хреста.

Нехай буде вічная пам'ять Покійному!

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. д-ра Дениса Квітковського

жертвували на „Фонд ім. д-ра В. Запозецького:
Арт. Мареш і Ст. Жуковська — по 25 дол.; Ірка й М. Шпитко — 20 дол.; Р. Федорів — 15 дол.; Інж. І. Жуковський,, Д-р І. М. Новосівський і П. Григорович — по 10 дол.

•

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Адріяна Когута

жертвували на цей самий Фонд:
Ст. Жуковська — 20 дол.; Роман Федорів — 10 дол.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Кузена

бл. п. Романа Іванця

складаємо 25.00 долярів
на Фонд Валентина Мороза.

Вудсайд, Н. Й. — Ірина й Осип БУРАЧОК

В ПЕРШУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДІ

бл. п. Полковника

АРГІППА ЙОСИПОВИЧА КМЕТИ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

в неділю, 3-го червня 1979 р., о год. 10-ій рано, в катедрі св. Андрія Первозванного в Ню Йорку, Джемейка;

в неділю, 10-го червня 1979 р., о год. 10-ій рано, в церкві Всіх Святих в Ню Йорку.

Просимо в ці дні згадати Покійного в своїх молитвах

Дружина — ЕВСТОЛІЯ
Син — ІГОР з дружиною НАДІЄЮ
Внуки — АНДРІЙ І ОЛЕКСАНДЕР

МИНАЄ СОРОК РОКІВ
коли від нас відійшов у Вічність
наш БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

о. ІВАН ПІСЕЦЬКИЙ

довголітній парох в Корневі, пов. Городенка

•

В травні цього року минає
35-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ СМЕРТИ
нашої Незабутньої
МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

бл. п.

ОЛЬГИ з БАЧИНСЬКИХ ПІСЕЦЬКОЇ

За спокій Їхніх душ будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

дня 9-го червня 1979 р., о год. 8.30 ранку

в церкві Непорочного Зачаття в Детройті і в церкві св. Архистратига Михаїла в Балтимор.

Просимо всіх наших Приятелів і Знайомих про молитви за спокій душ Померлих.

ДІТИ, ВНУКИ І ПРАВНУКИ

•

Замість квітів на Їхні могили, складаємо даток на беатифікацію Слуги Божого Митрополита Кир Андрея Шептицького в сумі 500.00 (п'ят сот) долярів.

У глибокому смутку повідомляємо Українське Громадянство, що в середу, 23-го травня 1979 року, ненадійно, відійшов у Вічність, в Мюнхені, Західня Німеччина

бл. п.

МИХАЙЛО РУДКО

довголітній директор Европейського Представництва Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 29-го травня 1979 року в Мюнхені, Німеччина.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Екзекутива ЗУАДК-у

ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ...

(Закінчення зі стор. 1)

Під час прийняття-зустрічі з В. Морозом у Бирчвуд Менор, Виппані (зліва): Розмері Тотаро, член Асамблеї стейту Ню Джерзі, Валентин Мороз, інж. Микола Григорович, голова Відділу УККА повіту Морріс.

ня В. Мороза та інших політичних в'язнів, яка була влаштована Відділом УККА повіту Морріс ще в 1974-му році в Морріставні, Н. Дж.

ПРИЙНЯТТЯ-ЗУСТРІЧ У БИРЧВУД МЕНОР

Після зустрічі з представниками і членами української громади біля української католицької церкви у Виппані, відбулося прийняття в Бирчвуд Менор, на якому було понад 300 осіб.

Вступним словом відкрив цю частину і нею проводив інж. Зенон Онуфрик, член управи Відділу УККА повіту Морріс. Мейор міста А. Редіс привітав В. Мороза, прочитав проклямацію міста, в якій говорилося про те, що день 25-го травня 1979 року проголошено „Днем Валентина Мороза" та з цього приводу український синьо-жовтий прапор майорить поруч американськоого на щоглі біля будівель міського уряду. Одночасно мейор підкреслив про вклад українців у цій місцевості, які тут поселилися понад 120 років тому, та про їхні заходи у справі звільнення В. Мороза та інших політичних в'язнів у СССР, та про особисті заходи у справі звільнення В. Мороза конгресменки Міллісент Фенвік, яка репрезентує і цю дільницю в Палаті Репрезентантів. Радний Михайло Савка, українського роду, представив інших присутніх членів Управи міста. В імені губернатора стейту Ню Джерзі вітала В. Мороза А. Клайн, член кабінету губернатора Брендана Бирна, зазначуючи також про те, що теперішня адміністрація стейту робить заходи для перевірки підручників, якими користаються в публічних школах, включаючи потрібні зміни щодо навчання про Україну. Це також підтвердив у своєму листі-привіті стейтовий керівник шкільництва Ф. Бирке. Привітали В. Мороза також: д-р Мирослав Бих, голова Координаційної Ради Відділів УККА Ню Джерзі, та інж. Микола Григорович, голова Відділу УККА повіту Морріс.

Присутніми на прийнятті-зустрічі з В. Морозом були: о. О. Панасюк, парох української католицької церкви св. Івана у Виппані; о. І. Наконечний, парох української православної церкви Св. Вознесіння в Мейпелвуді; Радни Фрелінгтайсен, голова повітової Ради Морріс, особистий представник М. Фенвік, яка через невідкладні обов'язки у Вашінгтоні не змогла бути присутня на цій зустрічі, одначе вона передала свій привіт В. Морозові на магнітофонній стрічці; член стейтового сенату Джон Дорсі;члени стейтової Асамблеї Розмері Тотаро і Джемс Баррі; Стівен Річер, особистий представник губернатора Бирна в Етнічній Дорадчій Раді; п-ні Каміля Смородська, член Етнічної Дорадчої Ради губернатора Б. Бирна; Філь Смічинський, президент Ради Шкільництва міста Ганновер; адвокат Константин Ваньо, голова Відділу УККА в Пассейку; М. Пінковський, голова Відділу УККА в Елізабет; проф. М. Цяпка, голова Відділу УККА в Нюарку-Ірвінгтоні та Г. Довбуш, голова Відділу УККА в Самервіл-Бавнд Брук.

У своєму слові Валентин Мороз висловив сердечну подяку всім тим українцям і офіційним американським чинникам, які спричинилися до його звільнення, а зокрема конгресменці М. Фенвік, з якою він мав особисту зустріч перед полуднем в Апсала коледжу в Іст Орендж, Ню Джерзі. Він також закликав усіх керівників українських установ і партій бути „перш за все українцями, то наші справи стояли б далеко краще". Особливу подяку В. Мороз висловив не чисельній, але надзвичайно діяльній українській громаді в повіті Морріс, зазначаючи, що „якби всі українські громади у вільному світі були такі сильні, як є у Випані, то ми завоювали б світ духовно, і ми давно б мали самостійну Україну".

Співом українського гимну „Ще не вмерла Україна" було закінчено офіційну частину прийняття-зустрічі Валентина Мороза з українською громадою в Виппані.

Про зустріч В. Мороза з українською громадою у Виппані появилася простора стаття в „Дейлі Рекорд" з 27-го травня, яку написала Діяна Курилко.

СОВЄТИ ГОТОВІ ЗВІЛЬНИТИ...

(Закінчення зі стор. 1)

ся, що поголоски про звільнення мають точно окреслену мету. Роберт Гавк, який перебуває тепер в Римі, заявив на запити кореспондентів, що це правда, що він розмовляв з високим совєтським представником про еміграційні справи і порушував проблеми жидів, які живуть в СССР. Але він відмовився коментувати цю справу, бо вона, на його думку, є дуже важливою. „Я тільки можу сказати, — заявив Гавк, — що скоро надійдуть добрі вістки з СССР".

Агентства при тому подають, що еміграція жидів з СССР дійсно збільшилася в останньому часі. Сподіються, що в цьому році на Захід виїде біля 50,000 жидів. Досі найвища цифра була в 1973 році, коли з СССР виїхало 35,000 жидів. Від часу засуду Щаранського, 13-го липня 1978 р., протести на Заході значно зміцніли, а уряд ЗСА кількакратно домагався його звільнення. Минулого місяця, коли було виміняно двох совєтських шпигунів за 5-ох совєтських в'язнів, між якими був також Валентин Мороз і пастор Георгій Вінс, речники Державного департаменту заявляли, що справа звільнення Щаранського все ще знаходиться в процесі переговорів. Політичні спостерігачі кажуть, що треба сподіватися також інших звільнень і „видворення" на Захід совєтських політичних в'язнів.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує О. Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ", УАСТ „ЛЕВИ", СУМ І ПЛАСТ — ПЕРШУНАМИ ВІДБИВАНКИ УСЦАК — 1979

Сант Катарінс, Канада 12-го травня 1979 р. Тут в спортових залях університету Брок відбувся черговий, річний, відкритий відбиванковий турнір за першість Української Спортової Централі Америки і Канади, в якому взяло участь 20 дружин, близько 200 змагунів й змагунок. Провід турніру не допустив зголошений, не існуючий, як такий „УВК" Торонто, який згідно з правилами УСЦАК не є теж формальним членом нашої спортової Централі.

Змагання турніру розпочалися у всіх 4-ох групах в суботу, ранку о год. 9-ій і закінчилися фіналами о год. 8-ій вечора. В групі юначок, у якій змагалося три дружини, звання першунок осягнула дружина Пласту з Клівленду. Дальші місця зайняли: СУМ і СТ „Україна" — обидві з Торонта. В групі юнаків виступало чотири дружини, між якими дружина осередку СУМ з Торонта здобула першенство, єдиний успіх з терену УСЦАК-Канада.

Чергові місця здобули: УАСТ „Леви" Чікаґо, „Сокіл" Сиракюзи і Пласт Чікаґо.

У жіночій групі змагалося 5 дружин, із яких вищу клясу зарепрезентували: УАСТ „Леви" Чікаґо, УСК „Динамо" Ст. Катарінс і обидві дружини „сині" і „жовті" УСВТ „Ч. Січ" з Нюарку. Після закінчення гор круговою системою у цій групі, перше місце зайняла дружина „Левів", друге зайняли „Динамо" і „Ч. Січ"-„сині" з однаковою кількістю здобутих сетів. Згідно з міжнародними правилами, під якими проходив цей турнір, обидві дружини повинні б відбути елімінаційний сет за вхід до фіналу. Одначе, господарі покликалися на замітку в інформаційному листку турніру, виданім учасникам перед самим змаганнями, згідно з якою допустили „Динамо". Отже, міжнародне правило не було вповні дотримане. У фіналі дружина „Левів" впевнено перемогла „Динамо" у двох сетах і цим самим здобула звання чемпіонок групи.

Кінцевий показник табелі гор турніту — жіночої групи:

		сетів
1.	УАСТ „Леви" Чікаґо	6:2
2.	УСК „Динамо" Ст. Катарінс	5:1
3.	УСВТ „Ч. Січ"-„сині"	5:1
4.	УСВТ „Ч. Січ"-„жовті"	4:4
5.	УАСТ „Черник" Детройт	0:6

Емоційно, як завжди проходили гри, зокрема фінальні в групі чоловіків, у якій виступало вісім дружин на початку в двох підгрупах, по чотири дружини.

По закінченні гор круговою системою до півфіналів закваліфікувалися: УСВТ „Ч. Січ", СТ „Україна" Торонто, УАСТ „Леви" Чікаґо І і „Трикутник" Боффало.

Табелі підгруп мали такий вигляд:

Підгрупа „А"		Сети
1.	„Ч. Січ" Нюарк	5:1
2.	СТ „Україна" Торонто	5:1
3.	УАСТ „Леви" II Чікаґо	2:4
4.	Пласт, Торонто	0:6

Підгрупа „Б"		Сети
1.	УАСТ „Леви" І Чікаґо	5:1
2.	УСК „Трикутник" Боффало	5:1
3.	УАСТ „Черник" Детройт	2:4
4.	УСК „Динамо" Ст. Катарінс	0:6

У півфінальних зустрічах „Леви" І, елімінували СТ „Україна" 2:0, а „Ч. Січ" таким же вислідом „Трикутник" Боффало.

Фінальна зустріч притягнула численну авдиторію глядачів і пройшла надзвичайно емоційно та на високому рівні. В першому сеті „Леви" в швидкому темпі вибороли перемогу і з піднесеним настроєм почали другий, але його перерішили в свою користь „Січовики". В третьому і рішальному про чемпіонат сеті ввесь час вели „Леви", коли при стані 8:7 дружини змінили змагові половини корту.

Після цього „Ч. Січ" перейняла ініціятиву, у висліді якої Нестор Паславський, своїми „громовими" стинками почав продукцію цінних точок. Не зважаючи на велику жертвенність і завзяття „Леви" не змогли зупинити „Ч. Січ" від бажаної перемоги, що її остаточно здобули чільні репрезентанти української відбиванки на терені УСЦАК-Схід.

Кінцева табеля фінальних гор групи чоловіків:

1. УСВТ „Ч. Січ" Нюарк
2. УАСТ „Леви" Чікаґо
3. УСК „Трикутник" Боффало
4. СТ „Україна" Торонто

Склад нових чемпіонів у цьому турнірі: Н. Паславський, А. Голинський, А. Казура, Р. Васічко, О. Попович, З. Стахів, З. Ґолембйовський, Б. Завадович, В. Темницький. Бракувало перешкоджених: М. Паславського, П. Мельника, Ю. Темницького і П. Гунчака.

Склад чемпіонської дружини жіночої групи: А Ґолембйовська, У. Білинська, Т. Маркевич, Б. Білинська, Д. Григорчук, М. Валенек, М. Дахнівська.

Після закінчення фінальних гор усі учасники переїхали до місцевого Українського Народного Дому при вул. Ніягара, де відбувся турніровий бенкет, під час якого вручено дружинові індивідуальні нагороди. Тією точкою проводив організаційний референт УСЦАК — О. Желтвай з Торонто; Трофеї і медалі вручували господарі: Андрій і Юрій Гуміловичі.

Індивідуальні нагороди найкращим змагунам і стиначам вручено: юначкам: І. Завадович, і К. Оленчук. Юнакам: В. Мельник і М. Боднар. Жінкам: А. Ґолембйовській і А. Білинській: з чоловіків „супер-зірка" Н. Паславський одержав обидві нагороди.

Золоті медалі вручено збірним УСЦАК-жіночій і чоловічій в таких складах: Жіноча: Ґолембйовська і Білинська (Леви), Павлюк і Дермот (Динамо), Тумаш („Ч. Січ") Завадівська (Пласт, Клівленд).

Чоловіча: Паславський, Голинський, Казура (Ч. Січ), Олексюк, Ткачук, Цебрівський (Леви). В проводі турніру працювали: А. Гумілович, Ю. Гумілович, Я. Хоростіль і О. Желтвай. Присутній на турнірі був голова УСЦАК Р. Куціль, який теж виконував обов'язки в суддівській Колеґії.

Підсумувавши цю велику спортову імпрезу треба признати, що хоча господарі зробили багато для успішного переведення, то не все їм удалося. Позитиви: чудове приміщення для турніру і умови харчування двох сотень учасників в часі змагань. Неґативи: знеговано урочистість традиційного відкриття, брак кваліфкованих суддів, брак контролі над галасливою групкою учасників бенкету під час перемонії вручення нагород.

Відмічено значний поступ цього спорту в наших спортових осередках, зріст кляси ряду дружин, більшість яких на жаль не репрезентує українську відбиванку в Американській і Канадській Федераціях.

Про усі ці справи ширше говорили присутні члени Управи УСЦАК і окремі представники дружин під час потурнірових нарад, що ними проводив голова УСЦАК Роман Куціль.

(от)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Осередок Сеньйора — черговий здобуток чікаґської громади

Три українські будівлі в центрі нашої дільниці: Щаднича Кооператива „Самопоміч", Спортове Товариство „Леви", Осередок Сеньйорів.

Недавно, ще перед роком, в самім серці українського поселення в Чікаґо, ви могли завважити екзотичну виставу, яка вас запрошувала зайти й виворожити вашу долю. Циганський дім з усіма типовими для цеї нації прикметами.

Товариство „Самопоміч" осінню 1977 року відкупило цей будинок від циганів і сьогодні він служить нашій громаді, нашим сеньйорам.

За посередництвом стейтового уряду, точніше: Відділу для старших віком осіб, ми дістали на перебудову дому федеральну допомогу (т.зв. Тайтель 5 Ґрент). Лев Казанівський, який провадить цю програму для допомоги старших віком осіб з аґенції „Акшен - Віста" („Проджект Сеніор Етнік файнд"), випрацював проєкт „ґренту" та допоміг у його зреалізувані.

Плян перебудови випрацювала українсько архітектурна фірма „Бараник-Попович", а українська будівельна фірма „Діменшен Анлімітед" його виконала.

Будинок був у дуже невідрадному стані. Його треба було основно перебудувати від підвалу до даху, скріпити конструкцію сталевими спорудами, поставити нову муровану стіну, перебудувати гараж на кухню. Його перебудовано за всіма вимогами модерного осередку для сеньйорів, що їх визначують урядові норми. Приміщення вигідні, здорові і безпечні для старших і немічних людей, з естетичним виглядом. Багато світла, модерне огрівання й охолодження повністю застосоване.

Працю в Осередку вже започатковано і поступово її виповнюється новим змістом діяльности. На партері, в просторій залі, влаштовано їдальню на 100 осіб і кухню. Там теж приміщене бюро для полагоджування справ Осередку і Суспільної Опіки. Харчівня для сеньйорів вже діє. Кожного дня, крім субот і неділь, вже від 10 год. ранку збираються сеньйори, з них деякі приїжджають навіть з дальших околиць. Фахова фірма, на доручення міста, доставляє готові гарячі обіди. Обід, звичайно, м'ясний або риба, городина, картопля, компот або овочі, пушка молока, кава, хліб з маслом. Все це за малою оплатою 50 центів, які відпроваджується до харчового відділу міста, та добровільний даток на удержання домівки, звичайно 15 центів. Місто оплачує теж працівників-сеньйорів, які адмініструють і розділюють харчі. Їм допомагають на зміну на добровільній базі члени, які дістають безплатно обід. З нашої харчівні користає 80 осіб, крім українців кільканадцять осіб інших національностей слов'янського походження.

На покриття коштів удержання харчівні вплачують щомісяця по 50 долярів Щаднично-позичкова Каса „Певність" і Кредитова Кооператива "Самопоміч". Адміністрацією харчівні опікується Бюро Суспільної Опіки, яке є спонзором програми. Внутрішніми проблемами і репрезентацією в справах харчування до урядових чинників займається комітет, вибраний учасниками їдальні. Поступово впроваджуємо програми, покази фільмів, мистецькі виступи, гутірки чи поради для сеньйорів. Заплинувано теж влаштувати читальню й підручну бібліотеку, якою заопікується Гурток Книголюбів.

В Осередку є теж нові програми для сеньйорів. Вже діє Бюро порад, яке фінансує управа міста; теж окрема програма для підшукування праці сеньйорам, які хочуть ще працювати для доповнення свого соціяльного забезпечення, яку фінансує стейтова адміністрація. Цими програмами опікується теж п. Казанівський.

Для заряду Осередку створено Міжорганізаційну Раду Сеньйорів, до якої ввійшли представники 4-ох організацій сеньйорів, Бюра Суспільної Опіки, Т-ва „Самопоміч" і референт Суспільної Опіки УККА полагодження справ сеньйорів внутрі української громади. Рада зможе репрезентувати усіх зорганізованих українських сеньйорів та заступати їх інтереси перед урядовими чинниками.

Святочне відкриття Осередку мало відбутися 4-го березня. Акту посвячення мали довершити наші владики: Преосвящений Ярослав і Преосвящений Константин в сослуженні духовенства, відтак запляновано відкриття почесної таблиці жертводавців і святкову перекуску, з програмовою доповіддю та мистецькою програмою.

Українська громада в Чікаґо, завдяки жертвенній і гармонійній співпраці малого гурту людей, може похвалитися черговим здобутком. Т-во „Самопоміч" закупило і є власником дому, воно теж взяло на себе обов'язок сплачування мортґеджу, в основному з членських внесків (а члени платять всього 3 доляри річно). На перебудову дому, що коштувала понад 85,000 доляри ми дістали допомогу федерального уряду 60,000 дол., крім цього дістали пожертви від наших фінансових установ: від Кредитової Кооперативи „Самопоміч" — 2,400 дол., а від Щаднично-позичкової Спілки „Певність" — 542 долярів (на закупілю устаткування). Індивідуальними пожертвами вплинуло біля 5,000 дол.

Міжорганізаційна Рада Сеньйорів звернулася також до наших Братських Союзів, щоб вони уфундували устаткування бюрових кімнат Осередку. Це тоді буде та конкретна допомога українським сеньйорам.

Чікаґська громада завершила перший етап в користь українських сеньйорів. Ми створили Осередок для активної діяльности, харчування, правної допомоги, місце для розваг і зустрічі. Це було можливо осягнути малій групі відданих справі людей. Перед нами, одначе, чергове, важке але конечне, завдання: придбання мешканевого дому для сеньйорів, а теж для немічних і самітніх, які потребують нашої опіки. Але це завдання можна виконати тільки зусиллями цілої української громади. Хай це буде започаткуванням українською громадою чергового завдання.

Д-р Павло Турула

Яр Славутич у Сан Дієґо

Сан Дієґо, Каліфорнія (С.Ф.). — Поет і славість Яр Славутич відомий українському громадянству його творчістю і науковою діяльністю. Його вірші виявились кращим матеріялом для наших композиторів. Ми глибоко захоплюємось піснею „Карпатські Січовики" у музичній обробці Гр. Китастого і виконанні Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Яр Славутич поїздом з Лас Веґасу, зазітав до Сан Дієґо, Каліфорнія, і 24 квітня поділився з українцями власними враженнями з попередніх мандрівок по світі, стисло розповів про Канадську Україну та прочитав уривки з автобіографічної поеми „Моя доба", яка написана октавами і витримана в суворій строфіці, що сильно впливає на емоційність слухачів.

Яр Славутич — це поет, що уже видав вісім книжок, почавши збіркою „Співає колос" — 1945 року, а восьма збірка, „Подорож навколо світу" вийшла 1972 року. У даний час друкуються вибрані твори Яра Славутича за сорок років творчої діяльности.

У Лас Веґас проф. Яр Славутич був доповідачем про стиль у творчості славного новеліста Василя Стефаника на конференції професорів чужих мов і літератур Північної Америки.

Варто відмітити, що Славутич не лише науковець і поет, але і в не меншій мірі визнається на образотворчому мистецтві. У Сан Дієґо із глибоким зацікавленням розглядав образи і давав фахову оцінку їм у музеї картинної ґалерії та в музеї середньовічного церковного мистецтва. Українська громада Сан Дієґо з приємністю слухала творця мистецького слова Яра Славутича.

ГРЕЦІЯ СТАЛА...

(Закінчення зі стор. 1)

ЕЕС і Европейський Парлямент, який являється наглядним тілом над ЕЕС.

Прем'єр Караманліс, використавши присутність багатьох визначних членів Европейського Парляменту і ЕЕС, закликав до подвоєння зусиль у процесі об'єднання Европи, яка евентуально після реалізації цілковитого об'єднання, може стати балянсуючою силою в світі. При тому Караманліс підкреслював, що грецький нарід має довір'я до країн Західньої Европи.

Президент Франції Валері Жіскар д'Естейн, який очолював велику европейську делеґацію до Греції, не виступав з промовою на церемонії підписання, але на летовищі в часі приїзду він з особливим підкресленням наголошував велику ролю Греції в минулому, кажучи, наприклад, що Франція є дочкою Греції, але вона тепер стала її сестрою. Також інші офіційні представники ЕЕС наголошували важливий вклад Греції в культурну скарбницю европейських народів. Деякі з них твердили, що Греція є „наймолодшим, але рівночасно найстаршим членом европейської спільноти".

Дипломати і політичні спостерігачі підкреслюють, що підписання договору про приступлення Греції до ЕЕС було рівночасно особистим успіхом прем'єра Караманліса, бо він від самого початку свого урядування прямував до цього і справу приступлення наголошував майже на кожному засіданні кабінету. Грецький економіст Андреас Папандреєю, який здобув освіту в ЗСА не брав участи в церемонії підписання договору, кажучи, що Греція не повинна в'язатися договорами, а діяти самостійно. Також грецька Комуністична партія поборювала стримління прем'єра Караманліса, яке є стримлінням великої більшости грецького народу.